

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 1

Slovnična enota

Sobota, 7. junij 2003 / 60 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero
ali kemični svinčnik, latinsko-slovenski slovar in slovensko-latinski slovar.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.*

MATURITETNI PREIZKUS

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Številka v oklepaju pomeni točkovno vrednost naloge.

Odgovore z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, odgovor prečrtajte in napišite na novo. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 4 strani.

I. IZBERITE PRAVILNO OBLIKO.

(10)

1. Semper bona facta _____ sunt bonis verbis, quia exempla animos trahunt.
(a) utilior (b) utiliora (c) utilius
2. Galli Romam _____ esse putabant.
(a) incendens (b) incendenda (c) incendendam
3. _____ vivendo bis vivimus.
(a) Bono (b) Bene (c) Bona
4. Nemini contigit, ut sine labore clarus _____.
(a) fieret (b) factus est (c) fiat
5. Gallorum animus ad bella _____ alacer et promptus est.
(a) suscipere (b) suscipiendi (c) suscipienda
6. Nihil dicam, quod mihi turpe _____ videbitur.
(a) dictu (b) dicere (c) dictum
7. Legati ad Caesarem missi sunt pacem _____.
(a) petiti (b) petitum (c) petentem
8. Nullum vitium taetrius est _____, praesertim in rem publicam gubernantibus.
(a) avaritiā (b) avaritiae (c) avaritiam
9. Tria videnda sunt _____: quid dicat, quo loco et quo modo.
(a) oratorem (b) oratori (c) oratore
10. _____ omnis sermo inanis est.
(a) Auro loquente (b) Auro loquenti (c) Aurum loquens

II. POSTAVITE BESEDE V OKLEPAJH V PRAVILNO OBLIKO.

(10)

M. Valerius Martialis, poeta Romanus, _____ (Bilbilis, is f.) in Hispania natus est anno _____ (XL) p. Chr. n. Agnomen a die natali suo ducit, nam _____ (Kalendae Martiae) natus est. Anno _____ (LXIV) _____ (Roma, ae f.), migravit, ubi amicitiam cum Seneca philosopho et Lucano, poeta epico, fecit. _____ (Roma, ae f.) primum inops in insula habitabat, postea parvam casam _____ (Nomentum, i n.) sibi comparavit, qui locus non longe a Roma aberat. _____ (XII) libros epigrammatum scripsit, quos anno _____ (CI) perfecit. Nescimus, quo anno mortuus sit; sed Plinius Minor in epistula, anno _____ (CIV) scripta, eum iam mortuum esse commemorat.

**III. IZBERITE POMENSKO NAJUSTREZNEJŠI VEZNIK IN POSTAVITE
GLAGOL V OKLEPAJU V PRAVILNO OBLIKO.** (10)

1. Cicero de coniuratione Catilinae: "Quid facere potuissem, (cum, ut, nisi) tum consul (sum)?"

2. Omne animal curat, (ut, ne, si) se (conseruo).

3. (Cum, Ne, Quamvis) Troia a Graecis (deleor), Aeneas cum paucis comitibus in Italiam venit.

4. Stulti deliberant, (postquam, si, dum) iam (loquor).

5. Veritatem adeo dilige, (ut, cum, quod) ne ioco quidem (mentior)!

IV. SPREMENITE STAVČNE KONSTRUKCIJE PO NAVODILIH V OKLEPAJU. (25)

1. Iram vitare debemus, non moderationis causa, sed sanitatis.
(SPREMENITE V PASIVNO OPISNO SPREGATEV.)

2. Marcus Scaurus vir regendi rem publicam peritissimus fuit.
(SPREMENITE V GERUNDIVNI SKLAD.)

3. Cum Augustus mortuus esset, Tiberius imperio potitus est.
(SPREMENITE ODVISNIK V PARTICIPIALNO KONSTRUKCIJO.)

4. Saepe, quamquam risum tenere cupimus, non possumus.
(SPREMENITE ODVISNIK V PARTICIPIALNO KONSTRUKCIJO.)

5. Cicero nos consolatur: "Gravis dolor brevis est, longus levis."
(SPREMENITE DIREKTNI GOVOR V INDIRECTNEGA.)

6. Magister nos interrogavit: "Quis lægit carmina Catulli, quis eius epigramma celebre de amore recitare potest?"
(SPREMENITE DIREKTNI GOVOR V INDIRECTNEGA.)

7. Cum Sicilia a Romanis ad Poenos defecisset, Marcellus consul ad eam recuperandam missus est.
(IZRAZITE NAMEN ŠE NA DVA NAČINA.)

V. PREVEDITE NASLEDNJE STAVKE V LATINŠČINO.

(25)

Sprašuješ me, zakaj raje berem (= raje hočem brati) Senekova dela kot Ciceronova. Vesel sem, da razmišljaš o takih stvareh. Mislim, da Seneka bolj enovito (enovit *congruens, ntis*) razpravlja o načelih (*ratio, onis f.*) dobrega in pravilnega življenja (→ gerundij). Seneka namreč sledi naukom grških stoikov (*Stoici, orum m.*), Cicero pa več filozofov. Če boš pazljivo bral njuna dela, boš tudi ti opazil, v čem se razlikujeta (*differo*).
